

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Aktivacija "target on TCAS"
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	24.08.2020. godine, 08:35 UTC, JPAKL
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none">- Avion- Helikopter
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Avion je dolazio na slijetanje na aerodrom. Nakon javljanja dobio je snižavanje na 10 000 ft, a nakon što je prijavio udaljenost od 25 NM od NDB (vrijeme 08:30) dobio je snižavanje na 4200ft. U 08:33 avion traži visual approach koji mu je odobren. U 08:35 avion prijavljuje da ima "target on TCAS" i pita imamo li prijavljenog saobraćaja. Odgovoreno mu je da nemamo prijavljenog saobraćaja nakon čega je pilot rekao da će pratiti. Pilot zatim javlja da vidi helikopter. Nakon ovoga je nazvan FIC, kako bi se provjerilo da li imaju nešto od saobraćaja u mom prostoru, odgovorili su da nemaju ništa blizu prilaza ali da će provjeriti. Avion je sletio u 08:40.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprovedena je istraga ovog događaja. <p>Zaključci ove istrage:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dana 24.08.2020 g. avion je po planu sa destinacije bio u dolasku prema međunarodnom aerodromu u BiH. Nakon ulasku u TMA aerodroma dobio je dozvolu za vizuelni prilaz za RWY. • Pilot aviona prijavljuje da ima "target on TCAS". • U vrijeme prijave saobraćaja na TCAS od strane pilota aviona, nema drugog prijavljenog saobraćaja kontroli letenja u JPAKL-u. Koordinacijom sa FIC takođe utvrđeno da nemaju prijavljenog saobraćaja. • Provjerama najava koje dolaze u ARO ured i na mail kontrole letenja nije bilo najavljenih letova u području TMA i CTR aerodroma. • Helikopter se kretao u zoni prilaza za aktivnu poletno sletnu stazu bez najave i bez javljanja nadležnoj kontroli letenja, što je moglo prouzrokovati ozbiljno ugrožavanje bezbjednosti saobraćaja. <ol style="list-style-type: none"> 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu ovog događaja.
---	--

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	C3 prema RAT metodologiji Navedeni događaj mogao je bitno uticati na bezbjednost letenja (Safety). Što se frekvencije dešavanja tiče, malo je vjerovatno da će se desiti.
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	BHANSA treba da uputi dopis prema Ministarstvu odbrane BiH i EUFOR-u kako bi se provjerilo da li su u periodu od 0800 UTC do 0900 UTC 24.08.2020 imali letove helikoptera u području predmetnog aerodroma.
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Marinko Šimunović,